17de Jaargang — Curaçao den 31sten Maart 1900. — No. 848

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2, — met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0,20.

BUREAU VAN DIT BLAD
PLEIN VAN PIETERMAAI, No. 129

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2, — pa tres luna pagar pa dilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire, Aruba fl. 10,— pa anja.
Un number sò fl. 0,20.

Curaçao, 30 Maart.

Washington en Kruger.

Wel zijn in den loop dezer eeuw bloediger oorlogen gevoerd, maar geen die overal dieper verontwaardiging heeft gewekt dan de moord, door Engeland tegen de Boeren-Republieken van Zuid-Afrika beraamd. En dát niettegenstaande in zijn geschiedenis een feit was geboekstaafd, dat het tot waarschuwing had moeten strekken. Tusschen de worsteling in Zuid-Afrika en die waaruit de Vereenigde Staten van Noord-Amerika voortkwamen, is een treffende gelijkenis zoowel in de „onbaatzuchtige" bedoelingen van Albion eenerzijds en de waardige, moedige, fiere houding der aangevallenen anderszijds, als in de bittere teleurstellingen, welke het deel van Engeland werden. Weliswaar is de oorlog in Zuid-Afrika nog verre van geëindigd, en zou het vooralsnog vermetel zijn te voorspellen, dat Engeland daar eenzelfde lot zal ondergaan als in de vorige eeuw in Amerika, maar tòch, het denkbeeld: „Vereenigde Staten van Zuid-Afrika", waarin Engeland niets meer te vertellen zal hebben, klinkt volstrekt niet als een onmogelijkheid.

Inderdaad, tusschen de jaarcijfers 1899 en 1775 zijn vele punten van overeenkomst.

Den 5n April 1769 schreef Georges Washington:

Nu onze heeren en meesters van Groot-Brittanië niets minder willen dan de vernietiging der Amerikaansche vrijheden, schijnt het van hoog gewicht, de vrijheid te handhaven, welke wij van onze voorouders ontvingen. Naar mijn inzicht, en ik verkondig dit luide, mag niemand aarzelen, *de wapenen op te nemen*, om zoo kostbare en zoo heilige belangen te verdedigen.

In Juli 1774 kwam hij met meer kracht op hetzelfde denkbeeld terug.

Ik oordeel — zei hij toen — dat het Parlement van Groot-Brittanië niet meer recht heeft om, zonder mijn toestemming, zijn handen in mijn zak te steken. En daar het reeds alle eerbiedige tegenwerpingen van alle Koloniën heeft afgewezen, wat kan men nog van zijn rechtvaardigheid verwachten?

In Juli 1776 proclameerden de Vereenigde Koloniën van Noord-Amerika haar besluit om haar rang in te nemen onder de natiën der wereld als vrije en onafhankelijke Staten. Toen de Engelschen als suzereinen wilden onderhandelen, sprak hun afgezant, lord Howe, van zijn volmachten, om de vroegere betrekkingen te hervatten, doch werd ontgoocheld door het waardige antwoord:

„*Ik ken die volmachten, zij bestaan in gratie te bewijzen; mannen, die niets misdreven, hebben geen gratie noodig.*"

In 1778, te midden van het lijden van een veldtocht vol teleurstellingen voor de Amerikanen, liet Washington, aangezocht om een ruïneerenden oorlog eervol te eindigen, vrij, om de nieuwe schikkingsvoorstellen aan te nemen, zich noch verleiden noch tot wankelen brengen

Ik zie niets mogelijk — sprak hij — buiten *onafhankelijkheid*. Een vrede gesloten op onverschillig welke andere voorwaarden zou, als ik mij zoo mag uitdrukken, een *oorlogsvrede* zijn. De beleedigingen, welke wij, *zonder de minste uitdaging*, van de Britsche natie hadden te verduren, zijn te groot en te talrijk *om ooit te kunnen worden vergeten. Onze trouw aan ons zelven als volk*, onze gevoelens en onze eer als mannen verzetten er zich tegen, dat wij *met Engeland vrede sluiten onder den titel van onderdanen*, tenzij daartoe door de uiterste noodzakelijkheid gedwongen.

Tien dagen na de verwerping der Engelsche voorstellen bracht een schip van Europa het alliantie-tractaat met Frankrijk over, door Benjamin Franklin te Parijs geteekend. Engeland, den vorigen dag nog zoo verwaten, werd voorgoed vernederd.

President Kruger, met gezond verstand, heeft zich door de Amerikaansche vrijmaking uit de knellende boeien van den Brit. laten bezielen. Zijn adres van 19 Oct., een hulde aan den President en het volk der Vereenigde Staten, wijst op de overeenstemming der tegenwoordige worsteling met die, welke Washington eenmaal leidde. Verder betoogt Kruger met nadruk, dat de heer Chamberlain alle arbitrage heeft afgewezen, ten einde de nationaliteit te vernietigen, welke wettiglijk den Transvaalschen bodem bezit, en besluit zijn adres met de woorden:

De groote Amerikaansche natie, die meer dan honderd jaren geleden te strijden had tegen diezelfde Engelsche natie, om haar vrijheid te verkrijgen, zal wel haar sympathie kunnen schenken aan een kleine, ofschoon ver van haar verwijderde, Zuster-Republiek, die thans heeft te kampen tegen een machtig Rijk, om haar eigen onafhankelijkheid te behouden.

Op het verschil tusschen toen en nu willen wij de aandacht vestigen.

Dit verschil, geheel ten gunste der Boeren, spruit voort uit hun militaire meerderheid. Binnen enkele weken hadden zij de voortvarende kracht van hun tegenstander gebroken, hem dwingend zijn veldtochtsplan volkomen te herzien, zijn macht te verdubbelen en zich wellicht nog verscheiden maanden op te houden, alvorens, zonder de zekerheid van te zullen slagen, zijn gedroomden marsch, die hem reeds Kerstmis had moeten doen vieren te Pretoria, te hervatten.

Minder begunstigd, ondervond Washington in den aanvang van den ongelijken strijd slechts allerlei wederwaardigheden, en zonder de hulp van Frankrijk ware het hem waarschijnlijk onmogelijk geweest zijn medeburgers hun onafhankelijkheid te verzekeren.

Geheel alleen strijdend, zonder steun, hebben de Boeren door hun succes hun vijand verbaasd evenzeer als hem dit vernederde en angst aanjoeg. Want mislukt ook de thans aangewende uiterste poging, dan mag de oorlog vrij wel als beslist worden beschouwd.

Komt het nu werkelijk zoo ver met Engeland, dat het zijn onmacht zal moeten bekennen dan is het uit met de machtige rol, die het in de laatste jaren in de wereld speelde, en met den snorkenden toon, welken het op grond zijner macht, is begonnen aan te slaan.

Met het oog op die mogelijkheid is reeds herhaaldelijk, het bericht opgedoken, dat Engeland zal trachten meester te worden van de Delagoabaai, d. i. van de Portugeesche haven van Lorenzo Márquez, het eenige punt van het Afrikaansche Vasteland, dat vrij is tusschen Transvaal en het overige gedeelte der wereld. Het daarmede beoogde doel zou zijn alle toevoer van levensmiddelen voor Transvaal af te snijden, m. a. w. het uit te hongeren. Op die wijze — zouden de Boeren door honger en ellende worden gedwongen, uit hun stellingen te komen, alle voorzichtigheid te laten varen en op de Engelsche verschansingen een wanhopigen aanval te doen. En dàn.... dàn had Engeland gewonnen spel.

Bij die mooie berekening — is evenwel één gegeven uit het oog verloren, dat Transvaal met zijn niet talrijke bevolking in eigen boezem de middelen bezit, om den hongerdood te ontkomen. Buitendien zou daarbij moeten aangenomen worden, dat Europa dat alles maar zoo lijdelijk bleef aanzien.

Gesteld, dat Portugal uit begeerig-

FEUILLETON.

HONOR I COMBATE.

(44)

Despues di a recorda loké a pasa coe mandamentoe di respondi na Eichstett, Erna no a haja bon, aunké el a resolvé di bai sin es respondi. E tabata preocupé solamente, com lo é haci, pa e mucha no bira miedoso.

Temblando el a drenta coesjina i pa su grandi admiracion el a haja es bieuw di bon genio.

— Sigur lo mi kier percura pé, é dici ora Erna a papia toer cos coe né. Bai sosegar, moza; awé mainta bo a juda mi, awor ta mi obligacion di juda bo. Catrin lo coesjina un soppi famoso pa bo, lo é haci bo droemi i lo é bai sinta coe su cosnan di brei na bo cama.

—Bo mester reza coe mi promer, Bertie tabata bisé, mirando contentoe den es wea, koe ta na candela. Asina tanta ta haci semper.

—Anto Catrin també ta haci mescos, tabata su respondi, despues di un momentoe di silencio.

Es bieuw, despues koe senjorita Von Harteneck a bai, a larga su manoe droemi algun minuut den su scotji i tabata mira den candela:

—Reza.... Sigur nos baronesa lo no ta reza toer anochi. Un criar lo no por cohé un boeki asina basta liger for di den biblioteca. Hm.... hendenan ta bisa berdad, koe es senjorita ai ta orguljosa, ma ta mas pres un parcementoe. E ta firme na su idea i den esai é tin razon. Cieloe santoe, tin bez es baron parcé hende koe tin diabel den su curpa. I mi baronesa....esai no ta toca bo, bieuw. Haci loké bo mester haci i no papia riba bo hendenan.

Catrin tabata traha coe un celo dobbel, papiando palabranan incomprensibel.

Entre tantoe senjora Von Harteneck tabata droemi den su kamber. Despues di un momentoe di sosiego, el a hiza su cabez i koe el a bolbé primi den coesintji coe un expresion di escándalo i tabata puntra:

—Kiko bo ta comprendé coe esai, Herman, di senjora Von Eichstett di a combida bo roeman muger ,sol?

—Papiando honradamente esai no ta admira mi. Anteriormente bo no tabata den muchoe relacion coe Eichstettnan, mientra koe Erna tabata masjar nan amigoe i é ta té awor.

—Pakiko nan a manda nos na es nesji aki, oenda koe nan no ta ricibi hende koe bini nobo den nan coe braza abrir. tabata Lily su respondi tristoe. Senjora Von Eichstett por a combida nos toer dos també.

—Bo a loebida bo dolor di cabez, Herman tabata consolé. Toch lo tabata por nada si nan a combida nos.

—Ach, cos lo a pasa.

—Ahan. Pues permiti koe mi bai droemi riba un orea també den mi oficina.

Entre tantoe Erna a regla toer cos di Bertie i el a troca su panja. E tabata contentoe caba di por pasa un anochi trankil cerca esposonan Eichstett. Cantando un cancion dilanti spiel, é tabata regla su cabei.

Ata Luisa ta drenta i dici coe un tono brusco, koe senjora Harteneck a larga dank, den nomber di senjorita Erna es bisjita di awé nochi; pasobra é tin dolor di cabez i podiser lo é por tin mester di djé.

Erna a mira es muger algun momentoe sin por a papia un palabra: despues é dici:

—Mi cunjar kier pa mi bini unbez cerca djé?

Luisa a observa coe un legria diabólica es desenganjo di Erna. Coe indiferencia el a respondé, koe é no sabi i bofonando é dici:

—Sin embargo koe bo kier....

—Danki, asina ta bon, tabata es respondi trioe koe el a haja.

Algun tempoe a pasa, promer koe Erna por a trankilizé di es sorpresa di abuso di su libertad. Coe un movecion violenta el a bolbé tira petji i handschoen den latji di kasji. Riba Bertie su pregunta, pakiko toch é ta cuidé awor, el a respondé sacando curpa, pasobra net es ora ai Catrin tabata trecé coeminda di es mucha grunjando di descontentoe. Desconsolada é tabata sinta riba cama di es jioe, aunké ta hopi ora caba é tabata droemi. Ningun hende a jamé, ningun hende tabatin mester di djé. Esai el a mira padilanti.

Pa banda di ocho'r, el a lamanta i el a bai den camber.

Lily su lugar tabata basjir i Herman tabata sinta na mesa, oenda es camarera tabata regla cosnan di té i di coeminda. Luisa a bai i es dos roemannan a keda sol; sin papia un palabra un tabata sinta dilanti otro. Com firme Erna a resolvé di papia contra conducta di su cunjar, toch é tabatin miedoe di coeminza un cuestion.

Tabata su roeman koe a doena egecusion na intencion di Erna. El a pusja es koppi basjir di té for di su dilanti i tabata mira su koftji di sigaar. Cendiendo un sigaar coe smaak, é dici koe awé su roeman ta sociabel.

heid, of wegens schrikaanjaging, werkelijk de over zee open deur naar Transvaal mocht willen sluiten, zouden daardoor geen belangen van andere Mogendheden worden benadeeld? Zou b. v. Frankrijk onverschillig kunnen blijven bij een maatregel, die aan Madagascar zijn natuurlijke vertierswegen zou ontnemen en die de Fransche kolonie rechtstreeks zou bedreigen?

En ook Rusland, afgescheiden van zijn zoogenaamd verbond met Frankrijk, zou waarschijnlijk niet in de uitvoering van dit uithongeringsplannetje berusten, dat als resultaat zou moeten hebben Engeland in geheel Zuid-Afrika oppermachtig den baas te laten spelen.

Duitschland zou om economische belangen zich al evenzeer ertegen moeten verzetten. Kortom, men ziet dat de oorlog, wel verre van zich in een hoekje van den aardbol samen te trekken, integendeel steeds grooter afmetingen dreigt aan te nemen. Achter het scherm worden andere drama's in elkaar gezet. Alle onderlinge internationale naijver is op het punt los te barsten, de oorlog met de Boeren kan elk oogenblik de vonk worden, die de allerwegen opgehoopte brandstoffen doet opvlammen.

Maar behalve het gevaar, dat voor de Boeren zou kunnen ontstaan — is er nog een ander en ernstiger. Sedert geruimen tijd is Engeland reeds aan het stoken onder de Kafferbevolkingen en stelt het alle pogingen in het werk, om dezen met name de Basoeto's en Zoeloe's te bewegen, in Transvaal een inval te doen. Tot nu toe schijnen de Kaffers vrijwel aan de verleiding door allerlei middelen weerstand te bieden; — ook zijn de Boeren handig genoeg geweest om de Engelschen voor te zijn in het aankoopen van een 30,000 paarden van de Basoeto's en om aanstonds maatregelen te treffen, met de mogelijkheid van een aanval van die zijde in het verschiet—, maar toch mag aangenomen worden, dat de Boeren bij al hun overtuiging, dat zij zich de Engelschen wel van het lijf zullen weten te houden, niet zonder ongerustheid het oog op de Kaffers gevestigd houden.

TRANSVALIANA.

o

De heer H. M. Rabie, redacteur van de *Express*, schrijft uit Bloemfontein, dd. 17 December, aan de *Standaard*:

Eerlijk kan gezegd worden dat de Afrikaners zich niet beroemen op de wonderbare overwinningen door hen op hun grooten, machtigen vijand behaald. Een overwinning kost ons even dierbare slachtoffers als een nederlaag. Elke slag geeft zoo veel meer weduwen en weezen, die in armoede achterblijven en die toch op de eene of andere manier door de wereld moeten. Voor dezen strijd is er, God dank, kost genoeg; in onze graandistricten wordt thans een oogst ingezameld, voldoende voor beide staten, en zooals de Vrijstaat er nog nooit te voren had. Maar daarna? Onze getijden zijn zoo wisselvallig; ons land is, niettegenstaande al zijn onderaardsche schatten, voor ons volk zoo arm. Dat zijn de gedachten, die gedurig het Afrikaner gemoed doorkruisen. Maar dan zien wij de Europeesche bladen door en merken daaruit op, hoe gansch Europa zich ons lot aantrekt, en dan voelen wij ons weer rustiger.

In ieder geval, van een flauwhartig opgeven van den worstelstrijd, hoe bitter zwaar die ook moge zijn is er vooralsnog geen de minste sprake; als Groot-Brittanie de republieken moet hebben, dan zal het daar bedroefd weinig Hollandsch-sprekende Afrikaanders bij krijgen; maar wij hopen, dat het tegenovergestelde het geval moge zijn — dat de Republieken inderdaad zoowel als in naam vrij worden en, kan het zijn, een beetje grooter.

Bewondering verdienen in dezen donkeren tijd de dochters van ons land. Op menige plaats(hoeve) is de moeder alleen met een min of meer talrijk kroost achtergebleven. Elk oogenblik mag de tijding haar bereiken, dat haar echtgenoot of zoon gevallen is in den strijd voor vaderland en vrijheid, maar geen klacht wordt van hare lippen vernomen. Stil en kalm behartigt zij het werk, dat door het sterkere geslacht placht verricht te worden. Zij oogst met de kinderen en het volk— de gekleurde bedienden — de landerijen af, ploegt en zaait weder, telt het vee, enz. Zoo is zij niet grootgebracht; de onhandigheid der zwarte bedienden is oorzaak, dat zij in den gewonen loop van zaken al haren tijd binnenshuis doorbrengt; zorgende dat de maaltijden behoorlijk bereid worden en het huis aan kant blijft. Thans heeft zij zich te schikken naar buitengewone omstandigheden, en zij doet dit met wonderlijke vaardigheid. Op het slagveld hebben onze vrouwen zich nog niet vertoond, maar wanneer de nood aan den man komt, zal niets verhinderen dat ook zij het wapen opnemen. Er zijn er die ruim zoo goed kunnen schieten en ruim zoo onverschrokken zijn als de mannen.

Ik heb opgemerkt dat geen verslag van een gevecht door een van de gehuurde Engelsche correspondenten volledig is, zonder dat daarin den Boeren ten laste wordt gelegd, dat zij op de eene of andere wijze de wetten van beschaafd oorlogvoeren hebben overtreden. Deze beschuldigingen worden beslist ontkend door onze officieren, en de beschaafde buitenwereld moet nu maar kiezen tusschen hun woord en dat der huurlingen van den Mammon. Aan den anderen kant wordt door onze officieren gedurig geklaagd dat de Engelschen zich aan allerlei ongeregeldheden schuldig maken —dat zij krijgsgevangenen mishandelen, kanonnen achter de ambulance opstellen, enz. Niet bloote beschuldiging, feit is, dat de Engelschen Kaffers gewapend en tegen de menschen in het district Rustenburg, Z. A. R., aangevoerd hebben, en dat daar weerlooze vrouwen en kinderen koelbloedig zijn mishandeld en vermoord door die zwarten.

Een tweede feit is, dat na den slag bij Modderrivier, de Engelschen onze geneesheeren en ambulance-personeel zonder reden wederrechtelijk gevangen namen op het slagveld daags na den slag; dat zij hen schandalig behandelden, naar Kaapstad vervoerden in vuile veewagens en terugzonden "met de verschooning, dat het alles een groote fout" was. Een fout evenwel, die onzen burgers verhinderde het door hen behaalde succes te bekronen door dadelijk een tweeden slag te slaan. Onze op hetzelfde slagveld geroofde ambulancewagens zijn nog in het bezit der Engelschen en komen hun naar alle waarschijnlijkheid goed te pas.

Eenigszins eigenaardig is de officieele benaming van onze aanvoeders. In den omgang spreekt men wel van generaals, maar officieel bestaan er slechts een commandant-generaal (Joubert, die thans eenigszins ongesteld is), hoofdcommandanten van legerafdeelingen, commandanten, veldcornetten en assistent- of provisie-veldcornetten. Bij de artillerie treft men aan majoors, luitenants, kapiteins, sergeanten, enz, maar niet bij de burgermacht. Daar zijn echter wel vecht-generaals, wier plicht het is de dispositie van troepen op een slagveld te regelen. De Boer is bepaald arm aan officieren; tot op zekere hoogte is elke vechtman zijn eigen officier. Ik geloof niet dat ik buiten de waarheid treed, wanneer ik zeg, dat wij reeds meer Britsche officieren krijgsgevangen hebben, nl. een 80-of 90-tal, dan de beide staten te zamen van hun eigen bezitten

Een Engelsch generaal, die den oorlog van Engelsch standpunt in een Amerikaansch tijdschrift bespreekt, zegt:

De Boeren hebben, over het geheel genomen, hun veldtochtplan op bewonderenswaardige wijze ten uitvoer gelegd. Hun krijgsbeleid was gegrond op de buitengewone beweeglijkheid van hun troepen, die gemakkelijk onze flanken kunnen omtrekken en onze verbindingslijnen bedreigen, en het is voortreffelijk geslaagd. In militair inzicht hebben zij bewezen, een onovertroffen organisatie te bezitten. Zij zijn daarenboven niet weinig geholpen door hun stamgenooten in onze koloniën en konden kwistig met geld omspringen bij hun organisatie.

Uit het oogpunt van taktiek heeft hun beweeglijkheid — en onze geringe beweeglijkheid — hun ontzaglijke voordeelen verschaft. Waar zij uit versterkte stellingen verdreven werden, zijn zij bij machte geweest, terug te trekken zonder groote verliezen te lijden, en gewoonlijk konden zij zelfs niet achtervolgd worden. Op het slagveld bij den Lombardskop (Farquhar's hoeve) bijvoorbeeld, wisten zij snel de eene flank terug te trekken om de andere te versterken, en onze infanterie te overstelpen. In het versterken van terrein hebben zij, de goede lessen van vreemdelingen ter harte nemende, zich meesters getoond. Hun gewone levenswijze maakt hen tot voortreffelijke tirailleurs. Goed vertrouwd met het terrein, hebben hun leiders veel beleid aan den dag gelegd in het kiezen van positien. Zij zijn uitstekende schutters en bezitten vér dragende, snelvurende geweren, van het nieuwste model, met rookzwak kruit. Hun kanonnen zijn zeer goed en dragen verder dan de onze. Zij hebben ons een les gegeven in het gebruik van zwaar belegeringsgeschut, dat zij betrekkelijk snel verplaatsen. Snelvurend geschut van klein kaliber, ook naar de nieuwste stelsels, gebruiken zij veel, en dikwijls is de uitwerking daarvan verschrikkelijk geweest. Hun artillerie wordt goed bediend, hoofdzakelijk door hun huurtroepen, maar de ammunitie heeft vaak zeer veel te wenschen overgelaten.

Bij den aanval nemen zij groote voorzichtigheid in acht, en ook tegenover versterkte plaatsen zijn zij zeer behoedzaam. In het persoonlijk gevecht sparen zij zichzelf; geen banden van tucht brengen hen er toe, om, zooals geregelde troepen, den dood bijna zorgeloos aan te zien (?). Niet op hen zijn de versregels toepasselijk: "Theirs not to reason why, Theirs but to do and die."

—Uit een brief van een deelnemer aan den strijd bij Magersfontein:

Dinsdagmorgen was ik met een vriend op dat slagveld om te zien hoeveel van den vijand nog leefden. Wij vonden er vier; een is in onze handen gestorven. Nadat wij hem water en brood gegeven hadden, zeide hij aan mij: "Ach wat hebben wij toch van dezen oorlog? Niets; ik heb een dierbare vrouw en twee lieve kinderen in Engeland en hier lig ik sedert gistermorgen met twee gebroken beenen, zonder een druppel water of brood en nu ga ik sterven; help mij toch op." Wij hielpen hem op en hij, de arme kerel, drukte mijn hand vast en zeide: "Jullie zijn beschaafde menschen; onze lieve Heer zal jullie oorlog zegenen." En met deze groote waarheid op zijne stervende lippen, stierf hij onmiddellijk, nadat hij die geuit had. De drie anderen zijn nu in ons hospitaal.

NIEUWSBERICHTEN.

CURACAO.

Daar te beginnen met het volgend nummer de AMIGOE DI CURAÇAO voortaan op eigen drukkerij zal worden gedrukt, meenen wij

---

Si tabata costé asina tantoe trabao pa un solo bez di no por cumpli coe su deseo lo tabata mehor, el a bai na "su amigoenan."

—Lo a admira bo, berdad, koe mi tabata desapuntar? Com for di mi gustoe mi kier a haci bo un observacion di riba, toch circunstancia ta obliga mi hacié. Mi ta desea, koe nunca mas bo muger disponé di mi sin mi consentimentoe. Si é tin necesidad di mi, anto un solo palabra ta suficiente pa é haja mi dispuesto. Anjanan koe mi a pasa den bo cas ta basta prueba pa esai. Ta algun ora pasar koe el a larga es camarera bin bisa mi, koe el a manda escuso na Eichstett den mi nomber i koe mi mester keda cas. I toch Lily no a larga jama mi i lo é no tin mester di mi mas awé, pasobra lo el a bai droemi caba. Pues esai lo a socedé sigur pa un capricho, i awor mi ta pidi bo di bisa bo muger, koe un cos asina no mester socedé mas.

Erna a lamanta para. Temblando di un indignacion suprimir el a keda mira su roeman menazante den su wowo.

— Mi no ta encargami coe respondi pa mi muger, el a respondé rabiar.

Erna a para un momentoe ketoe; el a mira cara di Bertie su dilanti. Awé sin embargo mester dicidi riba porvenir i pa esai el a sigi animosamente:

— Como ta facil koe por tin un consecuencia desagradabel, ta mehor koe bo papia coe Lily i no coe mi.

— Locura, é dici, bahando su cara na suela. Bo sabi di propia experiencia, koe magernan ta obstinado pa cumpli coe nan intencion. Senjor Von Eichstett mester tabata asina huiciosa di combida Lily també.

— Zoo, pa esai é mester a bisa koe é tabatin dolor di cabez? Ta admira mi solamente, koe Lily a toema molester di hunga comedia pa mi també. Mas com koe ta, Herman, podiser ta keda bo ainda basta sintimentoe pa husticia koe lo mi no kier soporta un cos asina mas.

Es estatura altoe di es moza tabata para balente dilanti su roeman; su wowonan tabata lombra manera staal.

Ki maloe tabata di declara Erna berdadera motiboe di loké su muger a haci, Harteneck no a corda. Pa esai é no tabata sabi tampoco kiko respondé riba es palabranan fuerte di Erna. Ora el a vencé es sorpresa desagradabel é dici frialmente:

— Promer koe bo papia "di no kier soporta mas" i otro por estilo, bo mester corda koe mi ta gefe den mi cas. Si mi no tin nada di acusa Lily, anto bo tin di someté bo.

— Sigur, ma esai tin su limite.

— I kiko bo ta keré di haci, si bo haja, koe a pasa es limite, el a puntra chanzando.

— Sali for di bo cas!

Spantoe i horror hende por a leza en seguida riba cara di es oficial.

— Bandona mi cas? Ningun otro ta para abri mas pa bo.

Erna a gana su energia completamente; é dici trankilmente:

— Tio Frans ta dispuesto toer ora na acepta mi. Basta tempoe é tabata kier caba pa mi bini Amaliënhof.

— Lo bo por resolvé en berdad di larga mi i Bertie, asina Herman a coeminza papia despues di un silencio penoso coe un tono di reproche. Mi a keré, koe en berdad bo tabata stima mi jioe.

Algo manera un convulsion a pasa riba cara di es moza i su boz tabata tembla, [illegible] a respondé coe dulzura:

— D[illegible]lamente sabi com tantoe mi [illegible] bo jioe, i kiko é ta pa mi. Ma toch mi mester percura, Herman, pa mi no bira panja di frega pia.

— Bo ta di maloe awé, Herman dici hariendo, pa poné un fin na es combersacion desagradabel ai. Bam, larga nos haci bon coe otro, ata mi manoe.

Coe seriedad Erna a poné su dedenan frioe manera ijs den mân drechi di su roeman. Coe tristeza é tabata mira ruina di es hoben balente i boenita di un tempoe koe su coerazon tabata bati asina cajente i asina fiel pé. Suspirando el a sali for di es cuarto, largando Herman den un situacion dificil pa describi.

Su sigar na su boca, su manoenan den su sacoe, é tabata camna bai bini den kamber.

— Esai noema ta falta! Berdad, ainda mi mester ta agradecido né, si é keda. Com lo mi por doené placanan koe ta toké? Mi mes no tin nada casi. Lo mi haja mi purar, si é mester bai.

Den su embarazo é tabata pasa su manoe pensando riba su frente.

— Mi mester papia coe mi muger riba es cos ai. Un hombér ta henteramente perdir, si é hajé den dos candela. Lily lo jora i bati pia abao di rabia, i Erna lo presenta como un reina ofender. Si despues di morto di nos tata lo é por a tendé pa es pober Erich! Tocanti di es otro cuenta, toer mundoe a loebida caba.

Coe precausion el a bai na bufete i bacia un glas di binja coe intencion di bai papia poco serio coe su muger tocanti asuntoe di Erna.

E ta sigi.

thans een woord van dank te moeten richten aan de Heeren A. BETHENCOURT & ZONEN, op wier drukkerij ons blad gedurende meer dan zestien jaren werd gedrukt.

Steeds zagen wij het verschil van gevoelen, dat zoo gemakkelijk kan ontstaan tusschen redactie en drukker van een blad, voorkomen worden door de inschikkelijkheid, waarvan de Heeren BETHENCOURT voortdurend blijk gaven. Mag de AMIGOE DI CURAÇAO zich verheugen in achting te staan bij het lezend publiek, wij danken dit voor een goed deel aan de nette uitvoering, waarvoor de Heeren BETHENCOURT steeds zorg droegen.

Tevens maken wij van deze gelegenheid gebruik om aan belanghebbenden mede te deelen, dat het bureau van de AMIGOE DI CURAÇAO zooals thans gevestigd blijft te Pietermaai. Men gelieve dus alles wat redactie of administratie van ons blad aangaat, te richten aan het Bureau van de AMIGOE DI CURAÇAO, Plein van Pietermaai, No. 129.

Officieele berichten.

Bij Gouvernements-beschikking, dd. 24 Maart 1900, N° 209, is aan den Heer J. H. J. HAMELBERG, postdirecteur, wegens familieaangelegenheden, bij twaalfjarigen en onafgebroken diensttijd in de kolonie, een jaar verlof naar Nederland verleend.

Havennieuws.

Woensdagmorgen omstreeks tien uur vertrok Hr. Ms. *Zeeland* van hier naar Bonaire tot het houden van schietoefeningen.

Het muziekkorps aan boord van de *Zeeland* speelde bij het verlaten van de haven.

* * *

Gisterenmorgen viel hier voor de eerste maal binnen het nieuwgebouwde stoomschip *Piemonte* van de Italiaansche maatschappij *La Veloce*. Dit stoomschip is van ongeveer dezelfde afmetingen en heeft dezelfde geriefelijkheden als de overige stoomschepen van bovengenoemde maatschappij.

Posterij.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven :

Giorge Capriles, Maria Marten Cruz, Susanet de Haseth, Amelia de Ruiz, Willem Faarup, Maria Maduro, Petra Mateus, Espiritu Santo Morales.

Niet voor verzending vatbaar twee drukwerken geadresseerd aan: Wed: A. C. A. Fijnje en Hooite Klunder, beiden te Helpman, Groningen.

Vergadering "Oost en West."

Woensdagavond ten half acht had ten Raadhuize de aangekondigde vergadering plaats in zake het oprichten alhier van een afdeeling der vereeniging "Oost en West."

ZHEG. de Gouverneur der kolonie vereerde de vergadering met zijne tegenwoordigheid en verder waren nog verschenen de Heeren : M. J. SELHORST, C. STATIUS MULLER, C. C. J. VAN ROMONDT, J. H. J. HAMELBERG, V. M. ZWIJSEN, A. C. BAARS, TH. J. C. BUYS, H. J. T. BOOMGAART en J. SUTHERLAND, terwijl van de Heeren H. J. COHEN HENRIQUEZ, MORDY S. L. MADURO, C. D. MEIJER en J. H. PERRET GENTIL kennisgeving was ontvangen, dat zij zich als lid eener hier op te richten afdeeling van "Oost en West" wenschten opgenomen te zien.

De vergadering achtte het wenschelijk, dat zulk een afdeeling hier tot stand kome : de Heeren V. M. ZWIJSEN, TH. J. C. BUYS en J. H. J. HAMELBERG werden aangewezen tot het ontwerpen van een huishoudelijk reglement en verder werd besloten hun ontwerp aan de goedkeuring van een op a. s. Woensdagavond, te 7½ uur, ten Raadhuize te houden algemeene vergadering te onderwerpen.

Evenals op de vorige zullen ook op die vergadering allen welkom zijn, die wenschen mee te werken tot het door haar beoogde doel.

Een jubilé.

Een zeer nuttige instelling, op ons eiland, welke wij na dezen nog een lang en voorspoedig bestaan toewenschen, namelijk de Spaar- en Beleenbank, zal aanstaanden Zondag 1 April haar vijftigjarig bestaan vieren.

Aangaande deze instelling ontleenen wij aan *De Vrijmoedige* van 29 Maart ll. de volgende bijzonderheden :

Van de oprichters der Instelling zijn slechts drie nog in leven, t. w. de heeren mr. J. H. BEAUJON, B. DE CASSERES JR. en J. E. PRICE, waarvan de twee laatsten nog aandeelhouders zijn.

Kort na hare oprichting heeft de Spaar- en Beleenbank langen tijd met allerlei moeilijkheden te kampen gehad, doch zij wist ze allen te boven te komen en is ten slotte geworden, wat zij nu is, eene solide, bloeiende en nuttig werkende Instelling, die haren aandeelhouders vrij aanzienlijke dividenden uitkeert. Tot haren hoogen bloei in den laatsten tijd heeft niet weinig bijgedragen de bekwame en oordeelkundige leiding van zaken door den volijverigen en werkzamen heer M. P. CURIEL, die sedert 1 April 1883 president der Instelling is. En dat de aandeelhouders hiervan overtuigd zijn en de verdiensten van den heer CURIEL op prijs weten te stellen, welke ook erkend worden door het publiek, dat met de Bank in aanraking komt, bewijst wel het feit, dat genoemde heer sedert 1883 telken jare tot president der Instelling herkozen is geworden.

Aruba.

De Arubasche Courant van 24 Maart ll. heeft wederom, en met recht, te klagen over het wederrechtelijk opbrengen van de *Maria Eliza*, varende onder Hollandsche vlag, door Venezolaansche ambtenaren naar La Vela de Coro. De eenige misdaad, waaraan de *Maria Eliza* zich schuldig gemaakt had, is dat zij strandde op de kust van Los Taques.

Het is zonder twijfel waar, wat *De Arubasche Courant* aan het einde van haar artikel zegt :

Wij gelooven niet te overdrijven met te zeggen, dat het Bestuur van Venezuela niet zal durven doen met een schip of onderdaan van Amerika of van een Europeesche natie, wat het doet met Hollandsche schepen en onderdanen.

En de reden hiervan gaf bovengenoemd blad reeds in het begin aan :

Het ergste is, dat ons Bestuur geen vinger uitsteekt om een einde te maken aan de willekeur en onrechtvaardigheid, die schepen, varende onder onze vroeger zoo roemvolle driekleur, hebben te verdragen van een Bestuur, dat zonder twijfel wil heeten op de hoogte te zijn der beschaving.

Ingezonden Mededeelingen.

DE GEZONDE VROUW

heeft, afgezien van elk gevoelen over gestalte en gelaat, een aantrekkelijkheid, die haar alleen eigen is. De frischheid harer wangen, haar veerkrachtige stap, haar welluidende stem, het gelukkig doel van haar leven — dit alles zijn als zooveel magneten, die de geheele wereld tot haar trekken. Hoe een wonderlijke en kostbare zaak de gezondheid ook is, toch is zij niet zoo moeilijk te verkrijgen als sommige moedeloozen wel denken. De meeste ongesteldheden bij de vrouw komen voort uit slecht bloed, onvoldoende voeding en algemeene verzwakking. De moderne wetenschap verschaft het beste geneesmiddel in dezen toestand, namelijk

HET PREPARAAT VAN WAMPOLE.

Dit preparaat bevat alle herstelaanbrengende en voedende bestanddeelen van de zuivere Levertraan, door ons uit de versche lever van kabeljauw getrokken, *nochtans zonder den walgelijken smaak en kleur*, en is vermengd met Hypophosphiten en Extracten van mout en wilde kersenschillen. Wanneer dit preparaat vóór den maaltijd genomen wordt, wekt het den eetlust op, voedt goed, geeft levenskracht, vermeerdert het bloed en neemt bij de vrouw de bijzondere zwakheden weg, die de ware oorzaak zijn van hare ongesteldheid. Het is een troost voor uitgeputte vrouwen, voor moeders met zuigelingen, voor meisjes, die tot den volwassen leeftijd geraken. Hunne bleeke kleur verdwijnt en het versterkt hun borst. In één woord het preparaat van Wampole voedt en ontwikkelt het geheele lichaam, en brengt menige verrassing aan zwakke, hopelooze en moedelooze lijders. Het is het typisch succès, dat door de geneeskunde in onze eeuw is verkregen, en een geneesmiddel, dat in overeenstemming met de krachten der natuur werkt. Eén flesch slechts overtuigt reeds. Het is zoet als honig. Niemand kan door dit preparaat bedrogen worden. Bij alle apothekers wordt het verkocht. [1]

———o———

"EMULSION DE SCOTT".

Pto. Cabello, Venezuela, Mayo 8 1895.

"El que suscribe, Médico Cirujano de la Universidad de Caracas, certifica : que hace algún tiempo viene usando la "Emulsión de Scott" de aceite de bacalao con hipofósfitos de cal y de sosa habiendo obtenido siempre buenos resultados en todas las afecciones consuntivas, y en todas aquellas en que es necesario el uso de un reconstituyente."

DR. PAULINO T. VALBUENA.

———o———

La Semana Cristiana Ilustrada.

Recomendamos á nuestros lectores esta importante y hermosa publicación que contiene en cada número las vidas de los santos de la semana ilustradas con magnificos grabados. En cada hogar cristiano debe leerse esta revista.

Precio de suscripción por un año 8 fr. 50 (ó 10 pesetas). Dirigirse á los señores Popelin Hnos., 3 rue Séguier, Paris.

El pago de la suscrición puede verificarse también con 180 estampillas usadas de Curaçao por el término de un año.

BUITENLAND.

Transvaal. — Het eenige voorname nieuws dezer week is, nu de overwinningen op Gatacre niet bevestigd worden, de dood van Generaal Piet Joubert, opperbevelhebber der Transvaalsche troepen. Dit overlijden is voor de Transvaal een zwaar verlies : daar Joubert een alleszins bekwaam veldheer was, volkomen berekend voor zijne zware taak. Mocht men hem al eens een zeker gemis aan doortastendheid verwijten, tegelijk met eene zekere neiging om "de kat uit den boom te kijken", men bedenke, dat dit ook groote veldheersdeugden kunnen zijn, zooals blijkt uit den grooten Romeinschen veldheer *Fabius*, die *Talmer* genoemd werd, maar daardoor juist *Maximus* d. i. de grootste werd.

Geheel Pretoria is in rouw, en de pers der geheele wereld, de Engelsche natuurlijk uitgezonderd, is eenstemmig in den lof van den overledene. Eene maagkwaal moet oorzaak geweest zijn van dit ontijdig heengaan.

Er wordt te Berlijn en Petersburg een Boersch gezantschap verwacht. Wat zal daar besproken worden ? De vrede ? Wie weet ! De eene mogendheid van Europa na de andere ontwijkt zijne tusschenkomst te verleenen bij Engeland. Holland heeft grooten spijt, maar.... Engeland wil niet :—Oostenrijk wil wel, maar dan moeten beide partijen die tusschenkomst vragen, wat natuurlijk nooit gebeuren zal :—Italië zou wel willen, maar dan moeten de Boeren hunne eischen anders stellen : d. w. z. hunne onafhankelijkheid prijs geven :—de keizer van Rusland wil ook wel tusschen beiden komen, maar...... *z'n vrouw is er op tegen.* Zoo ontwijkt de een na den andere de tusschenkomst. Nu zullen de Boeren denken : wij zullen er zelf eens op afgaan.

Men meldt ook nog, dat Generaal Prinsloo door de Boeren gevangen genomen is onder verdenking van verraad. Dat moet er waarlijk nog bij komen!

De laatste berichten melden dat *Oom Paul* zich zelf met het commando gaat belasten. Zoo blijkt, dat zijne schede misschien wel eenigszins verroest is, maar niet zijn zwaard. Een groote, helfdhaftige ziel in een verouderd lichaam !